

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу на ПРАТ «УМАНЬГАЗ» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу»

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», на підставі постанов НКРЕКП від 28 липня 2026 року № 1280 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «УМАНЬГАЗ», посвідчень на проведення позапланової виїзної перевірки від 07 вересня 2026 року № 440 та від 11 вересня 2026 року № 451, Сектором НКРЕКП у Черкаській області, у термін з 10 вересня 2026 року по 23 вересня 2026 року, проведено позапланову виїзну перевірку щодо дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «УМАНЬГАЗ» (далі – ПРАТ «УМАНЬГАЗ», Товариство, Ліцензіат) (код ЄДРПОУ 03361419) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме глави 4 розділу IX Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 (далі – Кодекс ГРМ), та глави 1 розділу XII Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493, за період діяльності з 01 квітня 2026 року по 30 червня 2026 року.

Проведення позапланової виїзної перевірки здійснено на підставі заяви ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України від 07 липня 2026 року № 119/6.2-57378-2026.

За результатами позапланової виїзної перевірки ПРАТ «УМАНЬГАЗ» складено Акт від 23 вересня 2026 року № 203 (далі – Акт перевірки). Пояснення та обґрунтування до Акта перевірки, надані Ліцензіатом листом від 30 вересня 2026 року № _____ (далі – Пояснення).

Актом перевірки зафіксовано наступні порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу:

№ з/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	абзацу сьомого пункту 4 глави 4 розділу IX Кодексу ГРМ у частині обов'язку Оператора ГРМ не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу (з урахуванням встановленого строку для контрольного огляду вузла обліку)	Комісія з перевірки встановила що, Товариством по <u>5 споживачам не здійснювалось контрольне зняття показань лічильників</u> у встановлені терміни (останні зняття показників 13.01.2023, 22.01.2024, 05.12.2024, 06.05.2025, 07.11.2025). (стор. 17-18 Акта перевірки)
	Також, комісія з перевірки зазначила, що недотримання положень Кодексу ГРМ призвело до порушень Товариством вимог пункту 5.5 розділу V Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2498, у частині обов'язку Оператора ГРМ не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу та формувати об'єм розподілу та споживання природного газу по Споживачу за розрахунковий місяць, в якому було здійснено контрольне зняття показань лічильника газу, з урахуванням його фактичних показань.	

Відповідно до пункту 2.4.6 Порядку (методики) визначення розміру штрафів, Департаментом ліцензійного контролю застосовано зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником, а саме до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (коригуючий відсоток 50%).

Згідно з главою 2.6 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів за визначене порушення Департамент ліцензійного контролю пропонує **застосувати санкцію у вигляді штрафу.**

2	пункту 2 глави 6 розділу X Кодексу ГРМ у частині здійснення контрольного огляду вузла обліку Оператором ГРМ не рідше ніж один раз на шість місяців	Комісія з перевірки встановила що, не здійснення Товариством по <u>5-ти споживачах</u> <u>контрольного зняття показань лічильників</u> у встановлені терміни (останні зняття показників 13.01.2023, 22.01.2024, 05.12.2024, 06.05.2025, 07.11.2025), призвело до порушень Товариством <u>вимог пункту 2 глави 6 розділу X Кодексу ГРМ</u> у частині здійснення контрольного огляду вузла обліку Оператором ГРМ не рідше ніж один раз на шість місяців. (стор. 17-18 Акта перевірки)
---	--	--

За Поясненнями Ліцензіата, виконання Оператором ГРМ обов'язку щодо контрольного зняття показань лічильника газу за своєю природою не є односторонньою дією і можливе виключно за умови виконання споживачем зустрічного обов'язку щодо допуску представників Оператора ГРМ до приміщення, де встановлений вузол обліку.

По всіх п'яти об'єктах, зазначених в Акті перевірки, лічильники газу розташовані всередині житлових приміщень (квартир та житлових будинків). Зняття показань таких лічильників без допуску до житла є фізично неможливим.

Протягом періоду, що передував проведенню контрольного зняття показань, допуск представників Товариства до вказаних житлових приміщень не забезпечувався з причин, що не залежали від Оператора ГРМ, а саме: відсутність власників (споживачів) за місцем проживання, проживання власників в іншому населеному пункті, передача житлових приміщень у найм із періодичною зміною наймачів. Поштові відправлення Товариства поверталися невручені у зв'язку з відсутністю адресатів за місцем проживання.

Відмова в доступі передбачає наявність конкретної особи, яка вчиняє активні дії, спрямовані на перешкоджання. Відсутність власника або споживача за місцем проживання, перебування його в іншому населеному пункті, а так само відсутність мешканців у житловому приміщенні на дату виїзду представника Товариства вчиненням таких дій не є і відмови в доступі у розумінні Кодексу ГРМ не утворюють. Крім того, передбачене пунктом 4 глави 3 розділу XI Кодексу ГРМ попередження споживача в акті про порушення під особистий підпис за відсутності особи на об'єкті є неможливим. Тобто передбачений Кодексом ГРМ механізм реагування розрахований на ситуацію присутності особи, яка відмовляє в доступі, і на випадок об'єктивної відсутності такої особи не поширюється. На випадок відсутності споживача на об'єкті Кодекс ГРМ передбачає лише письмове повідомлення споживача про дату і час перевірки та про необхідність забезпечити доступ (абзац третій пункту 2 глави 9 розділу X Кодексу ГРМ). Такі повідомлення Товариство направляло, проте вони поверталися невручені.

Оператор ГРМ не наділений повноваженнями на примусовий доступ до житла. Доступ до житла без згоди особи, яка ним володіє, допускається виключно за наявності підстав і в порядку, визначених законом, і забезпечення доступу до приладу обліку природного газу до таких підстав не належить.

З урахуванням наведеного незабезпечення передбаченої абзацом сьомим пункту 4 глави 4 розділу IX Кодексу ГРМ періодичності контрольного зняття показань лічильників газу по зазначених у Акті перевірки об'єктах зумовлене обставинами, які не залежали від волі Оператора ГРМ і не могли бути усунені шляхом звичайної організації роботи Товариства.

По усім п'яти споживачам надані аргументовані пояснення щодо причини відсутності доступу до приладів обліку та можливості зняття контрольних показань з періодичністю один раз в шість місяців.

Інформація щодо контрольного зняття показань лічильників газу по об'єктах, зазначених в Акті перевірки:

1. Об'єкт споживача - квартира в багатоквартирному житловому будинку, лічильник газу розташований у приміщенні квартири.

31.08.2026 доступ до об'єкта споживача забезпечено, здійснено контрольне зняття показань лічильника газу та зафіксовано показання куб. м, що підтверджується актом про контрольне зняття показань ЗВТ з фотофіксацією.

2. Об'єкт споживача - квартира в багатоквартирному житловому

будинку, лічильник газу розташований у приміщенні квартири. 31.08.2026 доступ до об'єкта споживача забезпечено, здійснено контрольне зняття показань лічильника газу та зафіксовано показання куб. м, що підтверджується актом про контрольне зняття показань ЗВТ з фотофіксацією. 3. Об'єкт споживача - житловий будинок, лічильник газу розташований у приміщенні будинку. Житловий будинок передано у найм. 31.08.2026 доступ до об'єкта споживача забезпечено, здійснено контрольне зняття показань лічильника газу та зафіксовано показання куб. м, що підтверджується актом про контрольне зняття показань ЗВТ з фотофіксацією. 4. Об'єкт споживача - квартира в багатоквартирному житловому будинку, лічильник газу розташований у приміщенні квартири. Власники проживають в іншому населеному пункті, квартиру передано у найм. 08.09.2026 доступ до об'єкта споживача забезпечено, здійснено контрольне зняття показань лічильника газу та зафіксовано показання куб. м, що підтверджується актом про контрольне зняття показань ЗВТ з фотофіксацією. 5. Об'єкт споживача - житловий будинок (таунхаус), лічильник газу розташований у приміщенні будинку. 08.09.2026 доступ до об'єкта споживача забезпечено, здійснено контрольне зняття показань лічильника газу та зафіксовано показання куб. м, що підтверджується актом про контрольне зняття показань ЗВТ з фотофіксацією. Таким чином, ПРАТ «УМАНЬГАЗ» вжито всіх залежних від нього заходів, спрямованих на забезпечення доступу до лічильників газу та проведення контрольного зняття їх показань по об'єктах зазначених споживачів. За наслідками забезпечення доступу до об'єктів споживачів контрольне зняття показань лічильників газу здійснено, об'єми розподілу та споживання природного газу сформовані з урахуванням фактичних показань лічильників газу, розрахунки приведені у відповідність. Крім того, окремо необхідно врахувати особливості роботи підприємства в умовах воєнного стану, який безпосередньо впливає, зокрема, на періодичність та своєчасність виконання робіт із контрольного зняття показань приладів обліку. Так, під час оголошення повітряної тривоги працівники підприємства не мають можливості здійснювати виїзди до споживачів та проводити відповідні роботи. Лише за період з 1 квітня по 31 травня 2026 року включно на території ліцензованої діяльності ПРАТ «УМАНЬГАЗ» повітряна тривога оголошувалася 137 разів, загальна тривалість її склала 114 годин.	
Відповідно до пункту 2.4.6 Порядку (методики) визначення розміру штрафів, Департаментом ліцензійного контролю застосовано зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником, а саме до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (коригуючий відсоток 50%). Згідно з главою 2.6 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів за визначене порушення Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді штрафу.	

Щодо здійснення діяльності ПРАТ «УМАНЬГАЗ» за період діяльності з 01 січня 2025 року по 31 грудня 2025 року: обсяг наданих послуг – куб. м (діяло договорів із споживачами).’

Ураховуючи викладене, Пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у сумі 127 500 (сто двадцять сім тисяч п'ятсот) гривень згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	127 500
---	----------------

Предмет порушення	Фінальний розмір штрафу, гривень	Застосування іншого виду санкцій	Причина застосування іншого виду санкцій	Порушення вчинено або триває після 01.04.2025	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу, гривень	Початковий розмір штрафу, гривень	Розмір коригування (в сторону збільшення) штрафу на тривалість порушення,	Розмір коригування (в сторону зменшення) штрафу, у разі якщо порушення
-------------------	----------------------------------	----------------------------------	--	---	---	-----------------------------------	---	--

							гривень	та наслідки порушення були повністю усунуті, гривень
1) законодавства/правил/технічних норм, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності, а саме: абз. 7, п. 4 гл. 4 р. IX Кодексу ГРМ	63 750	Ні	-	Так	1 700 000	85 000	42 500	63 750
2) законодавства/правил/технічних норм, встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності, а саме: п. 2 гл. 6 р. X Кодексу ГРМ	63 750	Ні	-	Так	1 700 000	85 000	42 500	63 750

¹враховано коригування розміру штрафу на тривалість порушення; враховано зменшення розміру штрафу, у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті до останнього дня строку проведення відповідної перевірки - 50%;

²враховано коригування розміру штрафу на тривалість порушення; враховано зменшення розміру штрафу, у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті до останнього дня строку проведення відповідної перевірки - 50%.

Враховуючи вищезазначене, з урахуванням службових записок Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері від 01 жовтня 2026 року № 928/16-26, Департаменту розвитку газового ринку від 05 жовтня 2026 року № 659/56-26 та Пояснень Ліцензіата, відповідно до статей 17, 19, 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти:

1) постанову, якою

1. Накласти штраф на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УМАНЬГАЗ» у розмірі 127 500 (сто двадцять сім тисяч п'ятсот) гривень за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме:

абзацу сьомого пункту 4 глави 4 розділу IX Кодексу ГРМ у частині обов'язку Оператора ГРМ не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу (з урахуванням встановленого строку для контрольного огляду вузла обліку) та формувати об'єм розподілу і споживання природного газу по об'єкту споживача за розрахунковий місяць, в якому було здійснено контрольне зняття показань лічильника газу, з урахуванням його фактичних показань (розмір штрафу за порушення якого становить 63 750 (шістдесят три тисячі сімсот п'ятдесят) гривень),

пункту 2 глави 6 розділу X Кодексу ГРМ у частині здійснення контрольного огляду вузла обліку Оператором ГРМ не рідше ніж один раз на шість місяців (розмір штрафу за порушення якого становить 63 750 (шістдесят три тисячі сімсот п'ятдесят) гривень).

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України

у 30-денний строк з дня одержання копії постанови (код класифікації доходів бюджету 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Суб'єкт господарювання зобов'язаний самостійно забезпечити правильність визначення реквізитів бюджетного рахунку для сплати штрафу та протягом п'яти робочих днів з дня сплати штрафу зобов'язаний надіслати Регулятору документи, що підтверджують сплату штрафу. У разі сплати штрафу за неналежними реквізитами обов'язок щодо його сплати вважається невиконаним до моменту зарахування коштів на відповідний рахунок Державного бюджету України.

2. Ця постанова може бути оскаржена до адміністративного суду. Оскарження постанови не зупиняє її виконання.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про накладення штрафу на
ПРАТ «УМАНЬГАЗ» за недотримання
вимог нормативно-правових актів, що
регулюють функціонування ринку
природного газу

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ жовтня 2026 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта, складеного за результатами проведення позапланової виїзної перевірки від 23 вересня 2026 року № 203, проведеної на підставі постанови НКРЕКП від 28 липня 2026 року № 1280 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «УМАНЬГАЗ» та відповідно до посвідчень на проведення позапланової виїзної перевірки від 07 вересня 2026 року № 440 та від 11 вересня 2026 року № 451, встановлено, що ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «УМАНЬГАЗ» (далі – ПРАТ «УМАНЬГАЗ») (код ЄДРПОУ 03361419) не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме:

Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 (далі – Кодекс ГРМ), а саме:

абзацу сьомого пункту 4 глави 4 розділу IX у частині обов'язку Оператора ГРМ не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу (з урахуванням встановленого строку для контрольного огляду вузла обліку) та формувати об'єм розподілу і споживання природного газу по об'єкту споживача за розрахунковий місяць, в якому було здійснено контрольне зняття показань лічильника газу, з урахуванням його фактичних показань,

пункту 2 глави 6 розділу X у частині здійснення контрольного огляду вузла обліку Оператором ГРМ не рідше ніж один раз на шість місяців;

пункту 5.5 розділу V Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2498, у частині обов'язку Оператора ГРМ не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу та формувати об'єм розподілу та споживання природного газу по Споживачу за розрахунковий місяць, в якому було здійснено контрольне зняття показань лічильника газу, з урахуванням його фактичних показань.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 59 Закону України «Про ринок природного газу» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Накласти штраф на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УМАНЬГАЗ» у розмірі 127 500 (сто двадцять сім тисяч п'ятсот) гривень за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, а саме:

абзацу сьомого пункту 4 глави 4 розділу IX Кодексу ГРМ у частині обов'язку Оператора ГРМ не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу (з урахуванням встановленого строку для контрольного огляду вузла обліку) та формувати об'єм розподілу і споживання природного газу по об'єкту споживача за розрахунковий місяць, в якому було здійснено контрольне зняття показань лічильника газу, з урахуванням його фактичних показань (розмір штрафу за порушення якого становить 63 750 (шістдесят три тисячі сімсот п'ятдесят) гривень),

пункту 2 глави 6 розділу X Кодексу ГРМ у частині здійснення контрольного огляду вузла обліку Оператором ГРМ не рідше ніж один раз на шість місяців (розмір штрафу за порушення якого становить 63 750 (шістдесят три тисячі сімсот п'ятдесят) гривень).

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії постанови (код класифікації доходів бюджету 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Суб'єкт господарювання зобов'язаний самостійно забезпечити правильність визначення реквізитів бюджетного рахунку для сплати штрафу та

протягом п'яти робочих днів з дня сплати штрафу зобов'язаний надіслати Регулятору документи, що підтверджують сплату штрафу. У разі сплати штрафу за неналежними реквізитами обов'язок щодо його сплати вважається невиконаним до моменту зарахування коштів на відповідний рахунок Державного бюджету України.

2. Ця постанова може бути оскаржена до адміністративного суду. Оскарження постанови не зупиняє її виконання.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО